

Kirsten Bøggilds prædiken 17. søndag efter trinitatis

Taler

Kirsten Bøggild
Sognepræst

Dato

21. september 1986

Sted

Sct. Lukas Kirke, Aarhus

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt til en høstgudstjeneste

Prædikentekst

Markusevangeliet kapitel 2, vers 14-22

Salmer

Nu falmer skoven trindt om land
Talsmand, som på jorderige
Dybs fornædres skal enhver
Du gav mig, o Herre, en lod af din jord
Vidunderligst af alt på jord
Vi pløjede og vi så'de

ET UBEGRUNDET GODE

Når vi taler om Kristus, er det om et møde mellem jord og himmel. Om et møde mellem noget sanseligt og en kærlighedens ånd, som ikke forbliver svævende over vandene, men kommer ned og berører og bevæger alt det, vi kender til på jorden. Og vi taler om, at tiden her på jorden rammes af evigheden, så der bliver en forbindelse mellem menneskelivet og det, der er større. I korsets tegn er der et sådant møde. Hvor de to linier skærer hinanden kan man forestille sig et slags glødende brændpunkt. Her mødes den flade jord og den høje himmel, her mødes den knapt tilmålte tid med den uendelige evighed. Her mødes sansernes sprog med kærlighedens ånd.

I biblens billedsprog er Kristus brudgommen. Så er vi brudesvendene. Men det er et ord, vi ikke bruger mere, så vi kan også sige, at vi er som en brud eller som gæsterne ved et bryllup. Og når brudgommen er nær, er der ikke noget at længes efter, alt er som det skal være. Tiden er fyldt, øjeblikket glæde, man falder ikke sammen, men udstråler fest, fred og lykke. Jesus var på jorden, døde og opstod med nyt liv. Han var ikke kun disciplenes "brudgom", nu er han blevet en evig

himmelsk brudgom, som ingen kan tage fra os.

Der findes mange billeder på Guds evige kærlighed, men et af de smukkeste er Kristus som brudgommen, der stråler af lykke og byder sine venner på alt godt: vinens søde rus, maden der smager, mætter og giver fred til krop og sjæl. Når Guds kærlighed er nærværende, er det som et nedslag i menneskelivets forløb. Vi lever vort liv på jorden, som om det har sin tid fra en begyndelse til en ende, som en linie med et punkt i hver ende. Men Guds liv har ikke begyndelse og ende. Det er uendeligt. Vi mærker det som et lys, en kærlighed, der berører vort korte jordiske liv den ene gang efter den anden. Og mærker vi det ikke, er det en stor smerte.

For nu at blive i det grafiske sprog, som af og til kan være en hjælp til at se, hvad man ellers ikke ser, så kan et menneskeliv som allerede nævnt ses som en vandret linie med en begyndelse og en ende. Men normalt består et menneskeliv af flere år efter hinanden, og hvert år danner en kreds, en cirkel. Det begynder og ender samme sted. Og derfor er der også mennesker, som i højere grad tænker på deres liv som et hjul. Vi oplever, at foråret afløses af nyt forår, at høsten afløses af ny høst. At alting gentager sig eller går i ring. Og det er der hvile i!

I dag er det dejligt at tænke på, at denne høstgudstjeneste hverken er den første eller den sidste. Vi har takket for høsten så længe der har været kirke, og før da gjorde vore forfædre det på deres måde. At takke for føden er det mest elementære i verden. Vore forfædre kunne gøre det på andre måder, nogle af dem barbariske og uhyggelige, når de ofrede mennesker til de krævende guder. Men når vi i den kristne kirke takker for føden, er det en tak til den Gud, som intet kræver, men giver alt. Der vil være mennesker, der taler imod dette, der synes at livet er mere lidelse end foræring. Men kærlighedens ånd, som berører og bevæger det nøgne liv, vil stædigt holde fast ved, at vi skal takke for føden, for livet. For det kommer til os år efter år uden nogen anden årsag end netop kærligheden. I den tanke brydes menneskeliv og Guds Ånd.

Johannes Døbers disciple og farisæernes med gik med bøjede nakker og blikket i jorden. Som Kain jo også gjorde. De sultede sig i rituelle tilkendegivelser af, at de ikke kunne leve op til den strenge Guds krav om et skyldfrit liv og derfor ikke fortjente deres egen føde. Jesu disciple vendte deres åbne blik mod himlen. De nød alle jordens frugter, de gav sig hen i glæden. For de var fyldt med en ny bevidsthed. De havde lært, at det ædleste i denne verden slet ikke var den

selvoptagede kredsen om sig selv. Den gavnede ingen og slet ikke nogen Gud. I stedet for var deres sind blevet fyldt med alt det der var større end dem selv. Med en lykke over verden, der er så ubegribelig smuk, når man betragter den med et åbent blik. Når man kan tage imod dens skønhed, fordi man har glemt at stille sin egen person i vejen for den.

I moderne tid kan dette måske lyde som en banalitet. Selvfølgelig bør mennesker ikke gå med ansigtet mod jorden og tankerne snævert rettet mod alle deres fejltagelser og forsyndelser, men se op og se sig omkring og opleve, at de har fået lov at være til. Alligevel lever vi i den moderne bykultur med en snævrere horisont end før. Vi ser ikke så meget jorden og himlen over os, som vi ser hinandens anonyme ansigter, huse og biler, som vi selv har skabt. Vi glemmer nemt, at der er en natur, som vi ikke selv har skabt, og mister sansen for at det er den, der er vores livsbetingelse. Men den betinger jo vort liv både som en skønhed, vi ikke kan leve foruden, og som vort uundværlige spisekammer.

Men nu ligger kirkerne her endnu også midt inde i byerne. Og når vi holder høstgudstjeneste, mindes vi om, hvad vi kan glemme til daglig: at jord og himmel er Guds kærligheds gave, og at det er en skræmmende indsnævring af det moderne liv, at vi har gjort så meget for at glemme det. Det er et fremskridt, at vi vedkender os jorden som sansernes sted, men det er kærlighedens ånd, som hæver vort liv op over det kun sanselige. Når vi glemmer det, rammes vi af en forfladigelse af tilværelsen, som vi tydeligt mærker, men ikke forstår.

Ved hver gudstjeneste inddrages hele den kosmiske sammenhæng i vores bevidsthed. Men vi kan selvfølgelig kun sanse en lille del deraf. Langsomt er det så ved at gå op for os, at det vi kender til er truet af os selv. I vores mangel på ældre tiders ærefrygt for naturen er vi på vej til at ødelægge ikke blot dele deraf, men true selve dens balance. Og ligegyldighed med natur kan hænge sammen med ligegyldighed med andre mennesker, som den del af naturen de er. Det vælter ind over os med miljøproblemer og menneskelige problemer. Vi står i dag til halsen i verdensomspændende problemer, der ser uoverskuelige ud.

Året går i ring, høst følges af høst, men tiden forandrer sig, og gamle tanker afløses af nye. Det er ikke nok at udtrykke en tak for føden i dag, vi tvinges til at bekymre os for, om vi kan få den også i morgen. Tiden løber stærkt fremad, forandrer vore vilkår med større hast end tidligere. Men evigheden, vort ophav, kærlighedens Ånd er den samme som før. Og taknemmeligheden for livet har

samme væsen som før. Det er som en lovsang. En lovsang, som i sig bærer en vilje til at værne om det, der er truet.

Jørgen Gustava Brandt siger det i en ny salme:

Alt rundes af Guds store hånd.
Så giv og tag i samme ånd
til livets gavn
i Jesu navn.
Guds fred er over al forstand
i ild og luft, i jord og vand,
forvarer grøn vor klode.
– Du livets banebryder, vær
i alle alt på al vor færd!
For Gud er nær,
han har os kær.
Som barnets fryd, når det kan gå,
er hvermands liv, på må og få,
et ubegrundet gode.

Kilde

Kirsten Bøggild: "Lyset bag lyset", s. 153-158. Rhodos. 1990

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

17. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kirsten-boggilds-praediken-17-sondag-efter-trinitatis>